

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

കവിതാർക്കികസിംഹ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്ര
ശ്രീമദ്വേദാന്തദേശിക വിരചിതം മഹാകാവ്യം

|| യാദവാഭ്യുദയഃ ||

|| അഷ്ടമഃ സർഗ്ഗഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ യാദവാഭ്യുദയഃ ॥ ॥ അഷ്ടമഃ സർഗ്ഗഃ ॥

അഥ പ്രസൂനായുധഭാഗധേയാ-
ന്യാരബ്ധമന്ദാനിലസൗതികാനി ।
മധുപ്രസംഗാത്മധുരാണി യൂനാ
മനുഷ്ണശീതാന്യഭവന്ദിനാനി ॥ 8.1 ॥

അനേകരൂപൈഃ സ്വയമേകരൂപഃ
കാലാത്മകം രൂപമകാലകാല്യഃ ।
ഋതുപ്രഭേദൈരനുഭൂയ രേമേ
രാമാസഖോ രാമമനുപ്രയാതഃ ॥ 8.2 ॥

ഹേമന്തപൂർവ്വഃ ശിശിരാന്തിമശ്ച
ശരച്ച സംഭൂയ വസന്തവൃത്തയാ ।
ശനൈഃ ശനൈഃ ശാന്തിമുപേയിവാംസഃ
തദ്ദൈഭഭവാത്തന്മയതാമിവാപുഃ ॥ 8.3 ॥

പ്രായേണ പഞ്ചായുധപഞ്ചവക്രതഃ
പലാശകോശാക്യതിമാദദാണൈഃ ।
മനസ്വിനീമാനഗജേന്ദ്രഭേദാത്
സശോണിതൈഃ പാണിരുഹൈശ്ചകാശേ ॥ 8.4 ॥

ജഗന്തി പുണ്യേക്ഷുശരാസനേന
പ്രസൂനബാണൈരപി ജേതുമിച്ഛേരഃ ।
അസൂചയന്നാത്മഭുവഃ സ്വനാദൈഃ
അവ്യാഹതാമാശിഷമന്യപുഷ്ടാഃ ॥ 8.5 ॥

വരാംഗനാവക്രതപദാംബുജാനാം
സ്വാഭാവികീം സൗരഭരാഗലക്ഷ്മീം ।

പ്രപിത്സമാനൗ പ്രസവൈസ്തദർഹം
ഭേധാ ഭ്രൂമൗ ദോഹദമമ്പഭൂതാം || 8.6 ||

തീക്ഷ്ണാരുണാഗ്രാണ്യചിരപ്രരോഹാത്
ചകാശിരേ ചമ്പകകൂട്മലാനി |
ദത്താനി കാരോത്സവമംഗലാർത്ഥം
ദീപാംകുരാണീവ വസന്തലക്ഷ്മയാ || 8.7 ||

മുക്താപഗാമഗസമുത്ഥിതാത്മാ
ഭൂയോ ഭജൻപുഷ്പരജോഭിഷേകം |
ചചാര മന്ദം മലയാദ്രിവാതഃ
ചേതോഭൂവോ ഭൃപ്ത ഇവൗപവാഹ്യഃ || 8.8 ||

പുഷ്പേഷു സംയോമവിയോഗവൃത്തയാ
ക്രമാദ്ഭജന്തീ നതിമുനന്തിം ച |
വനാന്തരേ ഷട്പദപംക്തിരാസീത്
മഞ്ജുസ്വനാ മന്ഥചാപമൗർച്വീ || 8.9 ||

വസന്തക്ലപ്താന്മദനസ്യ ബാണാത്
ആന്ദോലയന്നുമനോകഹേഷു |
ദിനേ ദിനേ ദക്ഷിണമാതരിശ്ച
ഗതാഗതാഭ്യാം ഗണയാഞ്ചകാര || 8.10 ||

ആഘൂർണ്ണ്യമാനൈരഭിതോ നഭസ്യാൻ
കാന്തൈഃ പ്രദീപൈരിവ കർണ്ണികാരൈഃ |
വനശ്രിയോ മാധവസംഗമാർഹം
മംഗല്യനീരാജനമാചചാര || 8.11 ||

പ്രസൂനഹാസാധര പല്ലവാനാം
കിഞ്ജൽകരോമാഞ്ചജുഷാമഭൃംക്ത |
മന്ദാനിലൈരാഹിതവേപമൂനാം
കാന്തിം വസന്തോ വനവല്ലരീണാം || 8.12 ||

വിഹാരയോഗ്യാമഥ വീക്ഷ്യ വന്യാം
 രമാപതിം രാമസഖം വിശന്തം |
 നഭശ്ചരൈഃ സാകമനോകഹാസ്തം
 നാഥം പ്രസൂനോർമ്മിഭിരഭ്യഷിഞ്ചൻ || 8.13 ||

പുഷ്പാകരേണ പ്രതിപന്നശോഭം
 ബൃന്ദാവനം നന്ദിതഗോപബൃന്ദം |
 പ്രദർശയൻ പ്രാപിത ധേനുവത്സം
 രാമാനുജോ രാമമിദം ബഭാഷേ || 8.14 ||

മനോഭുവോ മുർത്തമിവാവലേപം
 മാന്യം മനസ്കാരമിവ ത്വദീയം |
 ചിരം ത്വയാ സേവ്യമിഹാർയ മന്യേ
 ചിത്രം വനം ചൈത്രരഥാഭിനന്ദ്യം || 8.15 ||

അമാനുഷ പ്രാപ്യമരണ്യമേതത്
 പ്രാപ്തസ്യ തേ പാദരജഃപ്രഭാവാത് |
 സത്ത്വാപപന്നാ ന ഭജന്തി സത്ത്വാഃ
 ശാന്താശയാഃ ശാശ്വതികം വിരോധം || 8.16 ||

അചിന്ത്യ ഭൃമ്നസ്തവ സന്നിധാനാത്
 അന്യോന്യ ജാതീയദശാം ദധാനാഃ |
 സിംഹീവശാസ്തന്യവിദോ ഭജന്തേ
 സുഭ്രാത്യതാം കേസരിദന്തിപോതാഃ || 8.17 ||

ത്വദർപ്പിതസ്യാഭ്യുത്യണാദിനീനാം
 ത്വദംശനാദാമൃതപായിനീനാം |
 മന്യേ ഗവാം വത്സഗണാവൃതാനാം
 വിഷ്വഗ്വനം വിശ്രമയോഗ്യമേതത് || 8.18 ||

വസന്തലക്ഷ്മയാ ഇവ വാസഭൂമിം
 സംകൽപയോനേരിവ ശിൽപശാലാം |

രതേരിവാരാമവിഭൃതിമന്യാം
വന്യാമിമാം വേദ്മി തവോപകാർയാം || 8.19 ||

വനസ്ഥലീയം മകരന്ദവർഷൈഃ
അതോയകർമ്മാന്തികമാത്തസേകാ |
പ്രസ്തൗതി പർയാപ്തപരാഗജാലാ
സമീഹിതം സഞ്ചരണോത്സവം തേ || 8.20 ||

നഭഃസ്പൃശാമത്ര മഹീരുഹാണാം
നീഡാഭമീ നിഷ്പതിതാഃ സലീലം |
പ്രയുഞ്ജതേ സ്വാഗതമഞ്ജസാ തേ
പ്രായഃ ശുഭാലാപജുഷഃ ശകുന്താഃ || 8.21 ||

വാതാവധൂതാസ്തരവഃ സ്വമൂർധ്നാ
സന്താന സാന്താനിക സംപദസ്തേ |
പ്രാജ്ഞേരമീ പുഷ്പഫലൈശ്ച നൂനം
വിതമ്പതേ വന്ദനമർഹണാം ച || 8.22 ||

ആസ്യാദ്യ ചുതാംകുരമന്യപുഷ്ടാഃ
പ്രായഃ സ്വനൈഃ പഞ്ചമമുദ്ഗിരന്തഃ |
ആകാരയന്തീവ വനം ഗതം ത്യാം
ദിവ്യാനമീ ദർശയിതും പ്രദേശാൻ || 8.23 ||

ത്വത്പാദ വിന്യാസ വിശേഷ ധന്യാം
ആപാദയിഷ്യന്ത ഇവാത്മധാത്രീം |
ഏനാം സ്വശാഖാഗ്രകരപ്രയുക്തൈഃ
പ്രചിമ്പതേ ഭൂമിരുഹാഃ പ്രസൂനൈഃ || 8.24 ||

നിശാമയന്ത്യോ വനദേവതാസ്ത്യാം
ചകോരസമ്മോഹന ചാരുഭീപ്തിം |
പ്രീതിം പ്രഭൃതാം പരിവാഹ്യ ഗീതൈഃ
ശീതാശ്രുണോ ശേഷമിവോദ്വമന്തി || 8.25 ||

രസാലരംഭാഭി ഭവൈരിഹൈതാഃ
 ഫലദ്രവൈഃ പിച്ഛിലപാർശ്വഭാഗാഃ |
 വത്സാവഗാഹ്യാ വനരാജിമധ്യേ
 പൂർണ്ണാഃ സുധായാ ഇവ ഭാന്തി കുല്യാഃ || 8.26 ||

കഛോരപദ്മോത്പലകാന്തിഭിസ്തേ
 കടാക്ഷ വിക്ഷേപഗുണം ഭജന്ത്യഃ |
 അരണ്യഭാഗാനഭിതഃ പ്രവാഹൈഃ
 ആപ്യായയന്ത്യാപ ഇമാഃ പ്രസന്നാഃ || 8.27 ||

ത്വദ്വക്ത്രപദ്മപ്രതിമാസഹസ്രൈഃ
 സംസൃജ്യമാനേവ സപുഷ്കരാഽസൗ |
 പ്രഭാവതഃ ഖ്യാപിതപുഷ്കരശ്രീഃ
 പുണ്യോദകാ പുഷ്കരിണീ വിഭാതി || 8.28 ||

സഞ്ചാരജാതൈഃ ശ്രമവാരിലേശൈഃ
 ആലക്ഷ്യ മുക്താഗുണമണ്ഡനം ത്വാം |
 വ്യക്തം നഭീ വീജയതീയമാരാത്
 അംഭോരുഹൈരാശ്രിത വീചിഹസ്തൈഃ || 8.29 ||

സഹന്തി വാതാതപവർഷവാതാം
 സ്തോയേഷു തിഷ്ഠന്തി രവിപ്രതീക്ഷാഃ |
 തപസ്യതസ്ത്വന്മുഖകാന്തിലോഭാത്
 പദ്മാനിമാൻ പശ്ചിമരാമ മന്യേ || 8.30 ||

തരംഗിണീഭിഃ പരിരഭ്യ മുക്തഃ
 സംലാപവാൻ ഭൃങ്ഗരവൈരധീരൈഃ |
 ആപ്യച്ഛരതേ നൂനമതഃ പ്രയാതം
 മന്ദീഭവൻ കുന്ദ സമീരണസ്ത്വാം || 8.31 ||

മനഃപ്രസാദം തവ ദർശയന്തീ
 പ്രാലേയസംഘാതനിഭിഭഃ പയോഭിഃ |

ശുദ്ധാ നവേന്ദീവരനീലവാസാഃ
ഛായേവ തേ ശൈവലിനീ വിഭാതി || 8.32 ||

സഹ പ്രയച്ഛന്തി തവ പ്രിയാഭിഃ
ചഞ്ചൂർയമാണാ ഇവ ചക്രവാകാഃ |
ആഹൂയ ഭാതാര ഇവാതിഥേയാഃ
കാലോചിതാം കസ്ത്വമിതീവ വാചം || 8.33 ||

വിധുതവാലവ്യജനാഃ സ്വപക്ഷൈഃ
ചാരുസ്വനാപാദിത ചാടുവാദാഃ |
അഭിന്നവർണ്ണാഃ പ്രതിയന്ത്യമീ ത്വാം
രാജോപചാരൈരിവ രാജഹംസാഃ || 8.34 ||

ഭിവാപി ഗോവർദ്ധന നിർത്ഥരാണാം
സഞ്ചരാദിതേ വ്യോമ്നി തുഷാരജാലൈഃ |
ഇഹാതപശ്ചാന്ദ്രമസേന ധാമ്നാ
വികൽപ്യതേ ബോധിതപംകജോഽപി || 8.35 ||

അതർക്കിത പ്രാപ്തമവേക്ഷ്യ കാന്ത്യാ
മേഘംകരം മേഘകമംബരം തേ |
നിനാദ നിഷ്പാദിത ഷഡ്ജഗീതാ
ന്യത്യന്ത്യമീ സാനുഷു നീലകൺഠാഃ || 8.36 ||

നദീഭിരാബദ്ധതരംഗലാസ്യം
നാദൈർയുതം നിത്ഥർരദുന്ദുഭീനാം |
ഗായദ്വിരേഹം ഗിരിണാ ത്വദർത്ഥം
പ്രായേണ സംഗീതമിഹ പ്രയുക്തം || 8.37 ||

കലിന്ദജാകച്ഛരഭുവാം സഖീഭിഃ
പ്രച്ഛായവന്യാഭിരധിത്യകാഭിഃ |
സൂതേ ഗിരിഃ സൂചിത നന്ദനോഽസൗ
സ്വർഗ്ഗൗകസാം സ്വൈരവിഹാരവാഞ്ഛരാം || 8.38 ||

അഭ്യാഗതം വീക്ഷ്യ ഭവന്തമാരാത്
 സാലാ ഇമേ സാമിനതാഗ്രശാഖാഃ |
 സുധാരസസ്വാദുതമാനി ഭക്ത്യാ
 സ്വയം പ്രയച്ഛന്തി ഫലാനി ധന്യാഃ || 8.39 ||

പാത്രീഭവന്തസ്തവ വീക്ഷണാനാം
 പദ്മാലയാവാസവികൽപിതാനാം |
 ചരാചരാഃ കാന്തി കിയന്തി വൈതേ
 തപാംസ്യുതപ്യന്ത ഭവന്തരേഷു || 8.40 ||

വിജാനതാം സത്പുരുഷ പ്രഭാവം
 പുംസാമമീ പുണ്യതമീഭവന്തഃ |
 പ്രായസ്ത്വദംഗീകരണാത് പ്രയാസ്യൻ-
 ത്യാരാധ്യതാമദ്രിവനാവകാശാഃ || 8.41 ||

സംസ്കാരപുതാഭിരിതീവ വാഗ്ഭിഃ
 സമ്മോദയന്നഗ്രജമാദിഭേവഃ |
 വിജാതലീലോ വിജഹാര ഹൃഷ്യൻ
 വന്ദ്യഃ സതാം വത്സഗണാനുയായീ || 8.42 ||

സ്വയംവൃതഃ സ്വൈരവിഹാരലക്ഷ്മ്യോ
 മുഹൂർച്ഛിതേനേ വിപിനേ മുകുന്ദഃ |
 സ്ഥാനാന്തര പ്രാപ്തി വിഭാവിതാനി
 സ്ഥിതേരഭിന്നാനി ഗതാഗതാനി || 8.43 ||

പ്രഭൃതയാ പുഷ്പഫലപ്രസൂത്യാ
 വദാന്യവൃത്തീനി വനാനി ദൃഷ്ട്വാ |
 സസ്മാര ചിന്താവശവർത്തിനീനാം
 വ്രജസ്ഥിതാനാം വരവർണ്ണിനീനാം || 8.44 ||

പ്രായസ്തദാഹ്വാനവിധൗ നിയോക്തും
 പ്രഗൃഹ്യ വേണും പ്രതിപന്നദൃത്യം |

ന്യവേശയത് കൃച്ഛലിതേ സലീലം
ബിംബാധരേ സൂചിതചിത്തരാഗേ || 8.45 ||

സാമോപപന്നാൻ ക്രമശഃ സ്വരസ്രൈഃ
സപ്ത സ്വരാൻസപ്തഭിരുദ്യമന്തം |
പ്രചക്രമേ വാദയിതും വനാന്തേ
വംശം പ്രിയോ വല്ലവവംശജാനാം || 8.46 ||

മുകുന്ദവക്ത്രാനിലവാദ്യമാനോ
വേണുർബ്ജഭൗ വേദ ഇവ ദിതീയഃ |
രാഗാവധീനാം രഹസാം യദേകം
ഗീതാത്മനാം തസ്യ നിദാനമാസീത് || 8.47 ||

തദംശനാദഃ സുഭഗോഽനുഗച്ഛൻ
അഗ്രേ സരൻസൗരഭമാഗമാനാം |
അയതനിഷ്പന്ന മനഃ സമാധീൻ
ആബ്രഹ്മകാനാതനുതേവ ജന്തുൻ || 8.48 ||

ശൃണ്വദ്ഭിരുദ്യാന്തമധുപ്രവാഹം
വംശസ്വനം തസ്യ സുധൈകവംശം |
സയുഥ്യതാം നൂനമവാപ്യ സർവ്വൈഃ
സതൈഃ സ്ഥിതം സാമിനിമീലിതാക്ഷൈഃ || 8.49 ||

മധുദ്രവൈരുൽബണ സമ്മദാശ്രു-
ണ്യാലേഖ്യനിഷ്പന്നമൃഗഭിജാനി |
ഉദഗ്രകോശോത്പുലകാനി കൃഷ്ണോ
വംശീനിനാദേന വനാന്യകാർഷീത് || 8.50 ||

ആന്ധാദ്യ തദംശനിനാദമാധീം
ആപ്രായ തത്സഞ്ചരസൗരഭം ച |
ഭുക്താമൃതാനാം ഭൂവി സൗരഭേയുഃ
ക്ഷിപ്തേതരാം ക്ഷീബദശാമവാപുഃ || 8.51 ||

വംശസ്വനാസ്വാദ വശീകൃതാനാം
 വ്യക്തോദയാനാം വനദേവതാനാം |
 സ കർണ്ണുരഃ സ്നിഗ്ദ്ധതമൈഃ കടാക്ഷൈഃ
 സേന്ദ്രായുധോ മേഘ ഇവാബഭാസേ || 8.52 ||

ആധ്യാപയാമാസ സ ശൃങ്ഗമഗ്ന്യം
 ശംഖം തഥാഭൂതമിവാത്മയോഗാത് |
 ജഗൗ ച ഗേയാനി ബഹുനി യേഷാം
 ഗാന്ധർവ്വ വേദോഽപി ന പാരഭൃശാ || 8.53 ||

ത്രിസ്ഥാനയുക്തസ്വരഭൂഷിതം തത്
 ത്രിധാ സ്ഥിതം ഗ്രാമവിശേഷയോഗാത് |
 അരഞ്ജയത്സപ്തജഗന്ത്യയതാത്
 ഗീതം ഹരേരാഹ്യത കിന്നരൗഘം || 8.54 ||

വിലാസ വാക്യൈരിവ വേണുനാദൈഃ
 ദിവ്യേന ഗീതേന ച ദൈത്യഹന്തുഃ |
 നിവേദിതാർത്ഥാഃ സുഭൃശഃ സ്വവാസാത്
 ആജഗ്മുരാകർഷണ മന്ത്രതീക്ഷ്ണൈഃ || 8.55 ||

അനിഷ്ടശബ്ദൈർവൃലയൈരപോഽഃ
 കാഞ്ചയാപ്യവജ്ഞാ തപദോപഗത്യാ |
 ഗുണാവകൃഷ്ടാഃ പ്രിയമാപ്തുമീഷുഃ
 കാമോപദിഷ്ടേന മഹാപഥേന || 8.56 ||

ആദിശൃമാനാം പ്രിയവംശനാദൈഃ
 ആശാം നിജാശാമിവ നിർവ്വിഘാതാം |
 തദാസ്ഥിതാം പ്രാസ്ഥിഷതാശു ധന്യാം
 ആസന്നസന്ധ്യാധികരാഗഭാജഃ || 8.57 ||

മധുപ്രതാധിജ്യശരാസനേന
 പുഷ്പാത്മകം സന്ദധതാ പുഷ്പൽകം |

അനുപ്ലവേന വ്രജതാ ബഭൂവേ
താസാമനംഗേന തദോദ്യതാനാം || 8.58 ||

ആദേശയോഗൈരഥ തത്ര ഗോപ്യോ
നിവാർയമാണാ അപി ദൂർന്നിവാരാഃ |
ആനിന്ദ്വീരേ രാഗമയൈർമ്മഹൗഘൈഃ
ക്ലേശാപഹം കൃഷ്ണസുധാപയോധിം || 8.59 ||

ത്വാരാസഖീനാം പുരതഃ പ്രചേലേ
തരന്ധിനാ നിഃശ്ചസിതേന താസാം |
സദാഗതി പ്രാർത്ഥനയാ സമേതം
ദൂരസ്ഥിതം കൃഷ്ണമിവോപനേതും || 8.60 ||

പ്രായേണ വേഗാത്സുഭൃശാം വിഭിന്നഃ
പ്രകീർണ്ണമുക്താഫലപുഷ്പജാലഃ |
പ്രസ്താവയൻ കാമവിഹാരനാട്യം
ഹാരഃ സമാലക്ഷ്യത സൂത്രധാരഃ || 8.61 ||

അവസ്ഥിതം ക്വാപി കദംബമൂലേ
വൽഗുസ്ഥിതം വാദിത മഞ്ജുവേണും |
സാചീകൃതാക്ഷം ദദ്യുശുസ്തരുണ്യഃ
സ്വാദ്യം സതാം സ്വസ്തികചാരുജംഘം || 8.62 ||

തദംഗശോഭാമവലോക്യ ദിവ്യാം
വിസ്മേരഭാവം വ്രജതേവ ദൂരാത് |
അമോഹയദ്യൗവതമാദിധൂർത്തഃ
സന്തോഷദിശ്ചേന സമീക്ഷണേന || 8.63 ||

ദ്രുതാഗതിവ്യാകുല ഭൂഷണാസ്താഃ
കിഞ്ചിത് സമുച്ഛവാസിതനീവിബന്ധാഃ |
പർയാകുലാക്ഷ്യഃ പരിവാർയ തസ്ഥുഃ
കൃഷ്ണം കൃപാധീനദ്യശം കൃശാംഗ്യഃ || 8.64 ||

സ വല്ലഭഃ സംസദി വല്ലവീനാം
 ബർഹസ്രജാ ദർശിതദാനരാജിഃ |
 ഉദഗ്രശൃങ്ഗധനിരാബഭാസേ
 ഭൃപ്തോ വശാനാമിവ വാരണേന്ദ്രഃ || 8.65 ||

അവ്യഭിസംകോചമിവേന്ദുമന്യാം
 അകാർമ്മുകം കാമമിവാത്തവേണും |
 തമദ്ഭൂതാനാമിവ രാശിമേകം
 ഗോപ്യസ്തദാത്മാന ഇവാമ്പഭൂവൻ || 8.66 ||

സുരാംഗനാഭിഃ സമയേ ധൃതായാം
 സ്വേനൈവ ഗോപാകൃതി ഭൂമികായാം |
 അകർമ്മവശ്യസ്യ വിഭോസ്തദാസീത്
 അർച്ചാഫലസ്പർശനമാത്ര ലീലാ || 8.67 ||

ന ഖലമുഷ്യ പ്രമദാമദാസ്യം
 ന കൃത്സനം തത്തദഭീഷ്ടദാതുഃ |
 ന ധർമ്മസംസ്ഥാപനബാധഗന്ധഃ
 ശുദ്ധാനുചിന്ത്യാ ഹി ശുഭസ്യ ലീലാ || 8.68 ||

അനാഗമപ്രത്യയ സംഭവാനാം
 ഗുരുത്യജാം ഗോപകുമാരികാണാം |
 അനന്യസംഗാത് സ ദയാലുരാസീത്
 അസംഗഘണ്ടാപഥസാർത്ഥവാഹീ || 8.69 ||

പുഷ്പാവചായപ്രവണേന ഗോപ്യഃ
 പ്രസാധിതാസ്തേന സ ച പ്രിയാഭിഃ |
 അഭിന്നബാഹ്യാന്തരമൈകരസ്യാത്
 ആമോദമന്യോന്യസഗന്ധമാപുഃ || 8.70 ||

സ്വലാലനാദാപതിതം സ താസാം
 സൗഭാഗ്യഭൂർമ്മാനമദം വിനേഷ്യൻ |

പുഷ്പാവചായവ്യപദേശലൗല്യാത്
ആസീദ്രവീയാനബഹിഃസ്ഥിതോഽപി || 8.71 ||

അവിപ്രകർഷേഽപി തിരസ്കരന്യാ
ക്ലപ്താവൃതിം കൃഷ്ണമനീക്ഷമാണാം |
ഭീമൈരഭ്യയന്ത ഭൃശം തരുന്യാഃ
ക്ഷണൈഃ സ്വനിശ്വാസസമീരഭീർഘ്നൈഃ || 8.72 ||

പുഷ്പാവകീർണ്ണേഷു വനദ്രുമാണാം
മൂലേഷു മോഹാലസചേതസസ്താം |
കൃതാസികാഃ കൃഷ്ണവിയോഗവേദാത്
കാമാസ്ത്രപർയംകഗതാ ഇവാസൻ || 8.73 ||

വിലീനചിത്താ വിഷമാസ്ത്രതാപാത്
വിലാപയന്ത്യാ വസുധാം വിലാപൈഃ |
അഭ്യശ്യാരുപസ്യ ഹരേരഗായൻ
ഗുണാംശ്ചരിത്രാണി ച ഗോപകന്യാഃ || 8.74 ||

മുകുന്ദ വിശ്ലേഷവിമോഹിതാനാം
സംശ്രൂയമാണാനി മുഹൂർവ്വനാന്തേ |
ശമപ്രദാന്യാത്മവിദാമഭൂവം
സ്ത്രയന്തഗന്ധീനി വചാംസി താസാം || 8.75 ||

സ മായയാത്മാനമസൗ പരേഷാം
പ്രച്ഛാദ്യ സന്ദർശയതി പ്രസാദാത് |
ഇതീമമർത്ഥം പ്രഥയൻപ്രിയാണാം
ഭൃഷ്ടിം ശുഭാം ദാതുമിയേഷ താസാം || 8.76 ||

താസാമഥ സ്തമേരമുഖാംബുജേന
ശ്യാമേന പീതാംബര ചിത്രിതേന |
ആവിർബ്ജഭൂവേ സഹസാ പുരസ്താത്
മധുഭിഷാ മന്ഥമന്ഥമേന || 8.77 ||

തമേകചിത്താഃ പ്രതിസന്നിവൃത്തം
 യാതേന നൃത്യന്തമിവാദ്ഭൂതേന |
 ഗോപ്യഃ പുനർജ്ജാതമിവാത്മനൈവ
 പ്രൈക്ഷന്ത സമ്മോദപയോധിമഗ്നാഃ || 8.78 ||

നവേന്ദുരേഖാ കൃശപാണ്ഡുരാംഗീഃ
 താപാശ്രൂസന്ദർശിത വാഹ്നിതോയാഃ |
 ദദർശ ഗോപീരവതാരഗോപഃ
 ഘാസൈസ്ത്രിലോകീമിവ ശോഷയന്തീഃ || 8.79 ||

അവിധ്യതൈകഃ പ്രണയാപരാധീ
 യോഗൈരലക്ഷ്യയാ യുഗപത്പ്രയുക്തൈഃ |
 ആവർജ്ജിത ഭ്രൂധനുഷാമമോഘൈഃ
 ഏണീഭൃശാമീക്ഷണ ചിത്രപുംഘൈഃ || 8.80 ||

പ്രസാദ ജീവാതുഭിരംഗനാനാം
 പ്രത്യേകമന്യാഭിരലക്ഷണീയൈഃ |
 വിലാസചാടുകുതിവിലോകനാദ്ഭ്യഃ
 ആനന്ദയൻ സാന്ത്വനമാചചാര || 8.81 ||

താസാം തദംഗവൃതിഷംഗലോഭാത്
 സൈരന്ദ്രിയാ വൃത്തിമുപേയുഷീണാം |
 വിരക്ത നിധ്യേയപദഃ സ രാഗീ
 രാഗാധികാം പ്രാസ്തുത രാസലീലാം || 8.82 ||

തദഗ്രഹസ്ത ഗ്രഹണാർത്ഥിനീനാം
 സ സവ്യതോ ദക്ഷിണതശ്ച തിഷ്ഠൻ |
 ബഭാര വിദ്യുദ്വ്യവധാനഭാജാം
 വാത്യാജുഷാം വാരിമുചാമഭിഖ്യാം || 8.83 ||

ഭയോർഭയോരേകതയാ സ താസാം
 മധ്യേ സ്ഥിതോ മണ്ഡലരാസന്യതേ |

കരഭയസ്പർശരസേന കാന്താഃ
പ്രത്യേകമാനന്ദ്യ ഭൃശം നനന്ദ || 8.84 ||

അപാരമാവർത്തയതാ രസാബ്ധിം
രാമാനുജോ രാസജവേന ദീവ്യൻ |
പദാശ്രിതാനാം ഭ്രമശന്തിഹേതുഃ
പ്രിയാസഹസ്രം ഭ്രമയാഞ്ചകാര || 8.85 ||

സ്വമായയാ ഘൂർണ്ണയതോ മഹത്യാ
വിശ്വാനി ഭൃതാനി വിഭോരജസ്രം |
രാമാജനം രാസവശം വിധായ
സ്വസ്യ സ്വയം പ്രാപ നിദർശനത്വം || 8.86 ||

സ്വപാദപാംസുസ്നപിതാകൃതീനാം
സ്വിദ്യന്മുഖീനാം വ്രജസുന്ദരീണാം |
ലംബാലകാനാം ലലിതസ്മിതാനാം
ലാഭാത്വയം ലബ്ധ മനോരഥോഭൃത് || 8.87 ||

സന്യുത്തഗീതേന വിഹാരയൂനാ
ഗോപീജനൈരന്തരിതേന ബലം |
തദഭ്ഭൃതപ്രസ്ഥിതി രാസചക്രം
ജവാദലക്ഷ്യാന്തരമാബഭാസേ || 8.88 ||

ജഗുഃ സഹർഷം ദിവി ദേവകന്യാഃ
ദിവ്യാസ്തഭാ ദുന്ദുഭയഃ പ്രണേദുഃ |
പപാത കൽപദ്രുമ പുഷ്പവ്യഷ്ടിഃ
സദർച്ചിതേ സംശ്രിതരാസലീലേ || 8.89 ||

ഗൃഹീതഹസ്തഭിതയാഃ സലീലം
മിഥ്യാഭൃജംഗേന മൃഗീഭൃശസ്താഃ |
പരിഭ്രമന്ത്യോ വിപരീതവൃത്തയാ
പ്രക്രാന്തരാസാം ഭൃവമഭൃജാനൻ || 8.90 ||

മനോജ്ഞമച്ഛീഹസിതേന താസാം
 രമ്യേണ കൃഷ്ണോ രജനീമുഖേന |
 അന്യാഭ്യുശീം പ്രീതിമനന്യയോഗാത്
 ആപാദയിഷ്യമ്പിരരാമ രാസാത് || 8.91 ||

ഉദ്ഭിന്നഘർമ്മാംബുകണാം വിഹാരാത്
 താസാം കരസ്പർശരസേന ചൈനം |
 ലതാഗൃഹേ നന്ദന ഗർഭശോഭിൻ
 യാസീനമമ്പാസത ഗോപകന്യാഃ || 8.92 ||

സ്വലംഭിതൈശ്ചിത്രപലാശപുഷ്പൈഃ
 സംവീജ്യമാനോ വിടപൈഃ പ്രിയാഭിഃ |
 നിദർശയാമാസ വനാന്തരാലേ
 നീലാദ്രിമുദ്ഭ്രാന്ത മയൂരബൃന്ദം || 8.93 ||

വിചിത്രലീലാഹിതവേപഥുനാം
 താസാമനാസാദിത വിശ്രമാണാം |
 താപോപശാന്തൈത്യ തപനാത്മജായാം
 ആഹ്ലാദനീമദ്ഭിരിയേഷ ലീലാം || 8.94 ||

മുഖേന തസ്യ ഭിജരാജഭാസാ
 താരാഭിരാമേണ തമോപഹേന |
 പ്രേമോദധിം വർദ്ധയതാ പ്രിയാണാം
 സഞ്ചിക്ഷിപേ തത്ര സരോജകാന്തിഃ || 8.95 ||

സന്ധ്യാഘനാഭഃ സ തദാ പ്രിയാണാം
 മധ്യേ ബഭൗ വാരിജരേണുതാമ്രൈഃ |
 ശൃങ്ഗാരദിശ്ശൈരിവ ഭൃഷ്ടിപാതൈഃ
 ശൃങ്ഗോദകൈരാപ്സുത ചിത്രദേഹഃ || 8.96 ||

സ പദ്മിനീനാം സലിലസ്ഥിതാനാം
 ചകാര സമ്മീലനമാശു താസാം |

തുഷാരജാലൈസ്തുഹിനാംശുസൗമ്യഃ
കാമോപനേതാ കരയന്ത്രമുകൈതഃ || 8.97 ||

പടീരപംകൈഃ പ്രതിപന്നഗംഗാം
ശോണാനപിതാം കുംകുമസംഗമേന |
കസ്തുരികാഭിഃ പ്രചിതാത്മവർണ്ണാം
കൃഷ്ണപ്രിയാഃ കൃഷ്ണനദീം വിതേനൂഃ || 8.98 ||

അകാലജാതപ്രതിമേന്ദുജാലാൻ
ആകീർണ്ണമിഥ്യാശഹരാംസ്തരംഗാൻ |
വക്രതാക്ഷിപക്ഷോരുഹബിംബയോഗാത്
അകൽപയൻ കൽപിത ചക്രവാകാൻ || 8.99 ||

സവിഭ്രമാ ചാരുപയോഗരാഭാ
താഭിഃ സമം സൂര്യസുതാ പ്രപേദേ |
അലബ്ധപൂർവ്വം തദനന്യലഭ്യം
കൃഷ്ണോപഭോഗേന കൃതാർത്ഥഭാവം || 8.100 ||

നിതംബവക്ഷോജനിരുഡവ്യഭിഃ
മധ്യേ കൃശാ സംശ്രിതനിമ്നനാഭിഃ |
വിലോലപദ്മാഗ്രതരംഗഹസ്താ
താസാമഭ്യുദന്യ തമേവ സാഘ്രപി || 8.101 ||

അസൂയയേവ പ്രമദാജനാനാം
ലാക്ഷാഞ്ജനാദീനി വിലോപയന്തീ |
നിസർഗ്ഗശോഭാതിശയപ്രകാശത്
കൃതോപകാരേവ നദീ ബഭൂവ || 8.102 ||

ചിരപ്രവൃദ്ധം ദയിതേഘ്നൂരാഗം
ചിത്തേ ദുരാസേധമിവോദ്ധമന്തീ |
പ്രായേണ തത്കാന്തി മധുപഭോഗാത്
ദ്യുഷ്ടിസ്തദാ രാഗമുവാഹ താസാം || 8.103 ||

അനംഗ രാഗോജ്ജ്വല ചിത്തദേഹാ
 വിശ്വാധികം ദിവ്യധുരായതാക്ഷ്യഃ |
 കഹ്ലാരശോഭാരചിതൈഃ കടാക്ഷൈഃ
 കാമസ്യ ബാണൈരിവ താപദീപ്തൈഃ || 8.104 ||

വിഗാഹനാദ്ഗോപനിതംബിനീനാം
 സംവർദ്ധമാനേ സഹസാഽംബുപുരേ |
 തദ്വക്ത്രശോഭാവിജിതൈഃ സരോജൈഃ
 അന്തർഹിതം നൂനമവാപ്തലജ്ജൈഃ || 8.105 ||

കൃഷ്ണാംബുദഃ കൽപിതഹസ്തയന്ത്രഃ
 ചകാര ഗോപീനയനോത്പലേഷു |
 ധാരാംബുസേകാദുപസംഭവന്ത്യാ
 രാഗശ്രിയാ രക്തസിലീന്ദ്രശോഭാം || 8.106 ||

മുഹുഃപ്രയുക്താം മുഖപുണ്ഡരീകേ
 കദർമ്മയന്ത്യാ കരയന്ത്രധാരാം |
 കാനേ കയാചിദ്രധിരേ കരാഭ്യാം
 ഗതാഗതാന്യുത്പലകാനനാനാം || 8.107 ||

പ്രയാപിതേ ഗോപികയാ കയാചിത്
 കൃഷ്ണാനനം കീചകയന്ത്രതോയേ |
 നിമീലനോന്മീലനതസ്തദീയാത്
 നക്തന്ദിവം തത്ക്ഷണദ്യുശ്യമാസീത് || 8.108 ||

തമാർദ്രഭാവാനിബിഡാന്തരീയം
 ലംബാലകം രാശിമിവാദ്ഭൂതാനാം |
 പശ്ചാദുപേതാ പരിരഭ്യ തസ്ഥൗ
 കാചിത്പ്രിയാ കാമവധൂരിവാന്ത്യാ || 8.109 ||

അഭംഗൂരപ്രമബലേന തസ്യാഃ
 ബദ്ധം പ്രിയം ബാഹുലതാഭയേന |

സമീക്ഷ്യ കാമാർപ്പിതപാശമന്യാഃ
സംപ്ലാവയാമാസുരപേതശംകാഃ || 8.110 ||

യദംശ്രിയോഗാജ്ജഗതാം ശ്രയാണാം
മന്ദാകിനീ മാന്യതമാ ബഭൂവ |
തയാപി സംഭാവ്യതമാ തദാസീത്
കൃഷ്ണേന സാ തേന കൃതാവഗാഹാ || 8.111 ||

അഥോപചാരാനുപപാദയന്തീ
ഭിവ്യേന ദേഹേന ഭിന്നേശകന്യാ |
ആനർച്ച പാദാർപ്പിത രത്നപുഷ്പാ
ഗോപീസഖം ഗോപകുമാരമാഭ്യം || 8.112 ||

സരിദ്ഭിരന്യാഭിരപി പ്രഭാവാത്
പ്രായേണ ഗോപീതനുമാശ്രിതാഭിഃ |
തോഷാദുദമ്പത്സുതയോപ ഭോഗ്യഃ
തോയോപചാരേണ വിഭുഃ സിഷേവേ || 8.113 ||

തമുത്തരന്തം സരിതഃ പ്രവാഹാത്
ഉത്താരകം പംക്തയാത്പയോധേഃ |
മരുത്പ്രയുക്താ വസനാംഗരാഗൈഃ
ആകൽപയന്നപ്സരസസ്തദർഭൈഃ || 8.114 ||

പ്രജാംഗനാശ്ച ത്രിദശാംഗനാഭിഃ
പ്രസാധ്യമാനാ ബഹുമാനപൂർവ്വം |
രമാസഹായ പ്രണയാനുരൂപാം
സമ്മാനനാം സാധുജനേഷ്വവിന്ദൻ || 8.115 ||

വിഹൃത്യ തസ്മിൻ പ്രജസമ്മുഖീനേ
ചക്രം ഗവാം ശൈലവനാനിവൃത്തം |
ഉപാദ്രവത്കശ്ചിദരിഷ്ടനാമാ
കൈലാസപർയായ തനുഃ കകുദ്മാൻ || 8.116 ||

